

по продвижению алтайской продукции на мировом продовольственном рынке.

Список использованных источников

1. Информационный портал Управления пищевой, перерабатывающей и фармацевтической промышленности Алтайского края. URL : <http://www.ffprom22.ru/info/> (дата обращения : 15.01.2018).
2. Информационный портал Управления пищевой, перерабатывающей и фармацевтической промышленности Алтайского края. URL : <http://www.ffprom22.ru/info/9642/> (дата обращения : 15.01.2018).
3. Алейскзернопродукт. URL : <http://azpaley.ru/> (дата обращения : 15.01.2018).
4. Куяганский маслосырзавод. URL : <http://kuyaganskiy.ru/> (дата обращения : 15.01.2018).
5. Компания «Юг Сибири». URL : <http://ugsibiri.com/> (дата обращения : 15.01.2018).
6. *Агрохолдинг Гудвилл*. URL : <http://altkrupa.ru/> (дата обращения : 15.01.2018).

Борковська Валентина

канд. екон. наук, доцент

Подільського державного аграрно-технічного університету

Кам'янець-Подільський, Україна

ОБЛІК І БЮДЖЕТУВАННЯ ВИТРАТ

В процесі бухгалтерського обліку виробничої діяльності питання нормування та планування витрат набувають прогресуючої актуальності, оскільки спілкування між власниками та управлінським апаратом підприємства здійснюється переважно в присутності працівників економічної та технологічної служб. Тим самим забезпечується інтеграція функцій економічної служби та бухгалтерії підприємства, що дозволить використати різний рівень знань при вирішенні конкретних проблем, пов'язаних зі зміною технології виробництва, асортименту продукції тощо, на основі підготовки єдиної інформаційної бази даних [1].

З цього приводу В. Б. Моссаковський пише : «У підприємствах розвинених країн економічні служби, як правило, не створювались, а обов'язки з інформаційного забезпечення щодо витрат і доходів покладались на бухгалтерію..., яка почала виконувати функції, пов'язані з управлінням підрозділами підприємства, взявши на себе тим самим функцію економічної служби» [4]. Можна стверджувати, що перевага даного об'єднання полягає в можливості проведення поточного аналізу діяльності господарюючого суб'єкта з метою ефективного контролю та прогнозування витрат виробництва на майбутнє. Ефективність та оперативність виконання даного завдання має досягатися запровадженням на підприємствах внутрішніх методичних вказівок щодо складання і взаємоузгодження показників економічних звітів (подекадних,

місячних, кварталних, річних) з метою підвищення рівня системи контролю за витратами.

У своїх працях Г. Г. Кірейцев також поділяє цю думку, коли пропонує «...організаційно-методичну інтеграцію на базі створення єдиної економічної служби та інтеграцію освіти, науки і практики бухгалтерського обліку» [5].

Професор С. І. Ільєнкова зазначає, що: «...виробництво - це трансформаційний процес, який повинен перетворити затрати (вхід) в результат (вихід)» [3]. Витрати, що супроводжують цей процес, повинні відображатись починаючи із «входу», та групуватись за об'єктами та статтями, забезпечуючи тим самим аналітику та закінчуючи «виходом» готової продукції. Інформація при цьому накопичується у відповідних регістрах у вигляді машинограм, що дозволяють здійснювати контроль шляхом виявлення відхилень фактичних витрат від нормативних і формувати дані для складання кореспонденції рахунків з одночасним записом до необхідних синтетичних регістрів обліку.

Дослідження практики ведення обліку та наслідків діяльності м'ясопереробних підприємств Хмельницької області дозволило встановити, що при проведенні оперативного поточного контролю витрат, під яким розуміється контроль за рівнем певних економічних показників протягом звітного періоду доцільно, використовувати дещо інші дані порівняно з тими, що застосовуються зазвичай при подальшому аналізі діяльності.

Потреба в цьому пояснюється тим, що зібрати належним чином облікові дані протягом місяця інколи неможливо. Наприклад, важко встановити, якою буде фактична собівартість продукції за певний період (тиждень, декаду і т.д.), в той час як потрібно оцінити наслідки переробки певної кількості вхідної сировини за наказом керівництва.

Тому, вважаємо за доцільне розглянути систему інформації для прийняття оперативних рішень на прикладі м'ясопереробних підприємств, які умовно можна поділити на ті, що займаються заготівлею великої рогатої худоби і ті, що закупають сировину (м'ясо та ін.) у заготівельних організаціях для подальшої переробки. Відповідно до цього поділу інформація буде згрупована по різному, адже, перших буде цікавити не тільки виробництво та вихід продукції, але і «вхід», а саме: аналіз вгодваності заготовленої худоби по категоріях, результати норм виходу субпродуктів по категоріях, результати переробки молодняка і дорослої худоби. Крім того, особлива увага повинна приділятися не тільки основній, але і супутній продукції.

На думку К. Друрі, до супутніх продуктів відносяться ті, які реалізуються на сторону, і тому у вітчизняній практиці прийнято не обчислювати їх собівартість, а оцінювати за цінами продажу [2]. Тобто в процесі оперативного аналізу, що здійснюється протягом звітного періоду, для прискорення прийняття управлінських рішень їх вартість розраховану за цінами продажу, доцільно вважати додатковим доходом підприємства в розрахунку на одиницю основної продукції.

Таким чином, для першого типу підприємств одним із основних економічних показників за певний період, коли ще невідома фактична собівартість основного продукту, залишається рівень середньої ціни супутньої продукції на 1 кг м'яса у забійній масі, який визначається відношенням вартості супутньої продукції до кількості одержаного в результаті переробки м'яса. Особливість подібних

розрахунків полягає в тому, що вартість супутніх продуктів переробки (супутня продукція), що оцінюються за сталими реалізаційними цінами, не зменшує вартість основного продукту (м'яса), але одночасно дозволяє проконтролювати наслідки всього процесу виробництва.

Проте, для відображення кінцевого загального результату заготівлі та забою великої рогатої худоби по підприємству в цілому вищевказаних даних недостатньо, оскільки вони не відображують ще одного важливого показника, який би показував ступінь покриття витрат, що припадають на калькуляційну одиницю основної продукції.

Порівнянням витрат, що супроводжують процес переробки м'яса, з одного боку, та доходу від запланованого продажу супутньої продукції - з іншого можна визначити рекомендовану продажну ціну м'яса (основного продукту) на будь-яку звітну дату.

Таким чином, із застосуванням даної методики розрахунку ціни продажу основної продукції є можливість передбачити прибутковість переробки сировини без обчислення та калькулювання фактичної собівартості продукції, що здійснюється, як правило тільки наприкінці звітного періоду. Правильно й достовірно згрупована інформація та взаємозвірка її адекватності на всіх рівнях економічної роботи дасть можливість зробити ефективний економічний прогноз як щодо заготівлі сировини, так і ефективності її переробки та збуту, тобто, визначити вартість всієї товарної продукції вже на початку формування ціни заготівлі худоби. Це, у свою чергу, дасть можливість підприємству не просто відстоювати позиції на ринку, але й розширити сферу свого впливу шляхом систематичного контролю за наслідками господарювання ще на стадії заготівлі сировини.

Формування рекомендованої продажної ціни реалізації 1 кг м'яса в забійній масі може бути основою для формування мінімальної вартості вхідної сировини, що надходять на переробку в ковбасне та блочне відділення м'ясопереробного підприємства.

Список використаних джерел

1. Борковська В.В. Бухгалтерський облік витрат виробництва у м'ясопереробних підприємствах : теорія і практика : монографія. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволенко Д.Г., 2015. 275 с.
2. Друри К. Управленческий и производственный учет : учеб. К. Друри; пер. с англ. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2005. 1071 с.
3. Ильенкова С. Д., Бандурин А. В., Горбовцов Г. Я. Производственный менеджмент : учеб. для вузов. Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2000. 583 с.
4. Моссаковский В. Б. Види обліку в сучасних умовах та їх обґрунтування. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2002. № 6. С. 22-29.
5. Слободян В. В. Особливості оперативного контролю на м'ясопереробних підприємствах. *Економіка АПК*. 2003. № 7. С. 120-124.

